

Budgetuppföljning och prognos

Maj 2026

Bygg- och miljönämnden

Innehållsförteckning

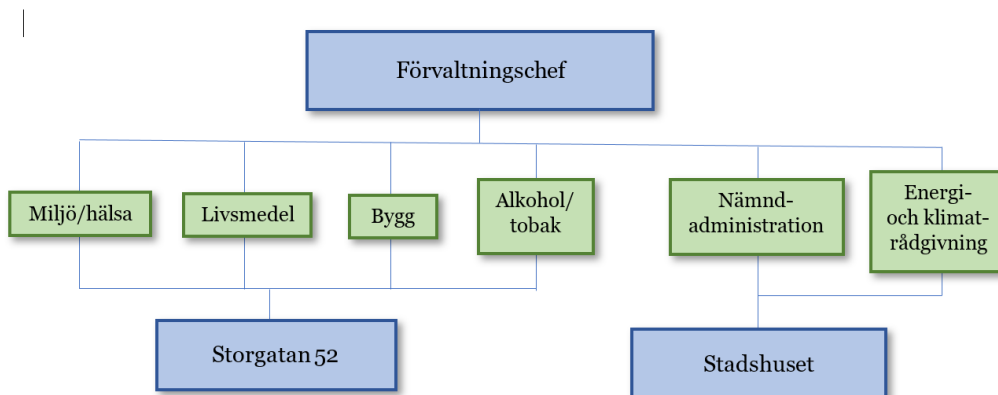
1.	Bygg- och miljönämnden	2
1.1	Organisationsbeskrivning och uppdrag	2
2.	Verksamhetsåret 2026	4
2.1	Viktiga händelser och beslut under året	4
2.3	Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter	4
3.	Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal	6
3.1	Ekonomisk analys	6
3.1.1	Driftredovisning	6
3.1.2	Åtgärder för att nå budget i balans	6
4.	Medarbetare	7
4.1	Analys av nyckeltal	7

1. Bygg- och miljönämnden

1.1 Organisationsbeskrivning och uppdrag

Budgetuppföljning med helårsprognos för ekonomi och verksamhet avrapporteras till kommunstyrelsen vid fem tillfällen varje verksamhetsår: efter mars, maj, augusti (delårsrapport) och oktober. Efter december månad görs årsbokslut. Delårsrapporten och årsbokslutet går vidare till kommunfullmäktige.

Bygg- och miljönämnden har till uppgift att fullgöra kommunens arbetsuppgifter inom plan- och byggområdet, miljö- och hälsoskyddsområdet, alkohol- och tobaksområdet samt ett övergripande ansvar för energi- och klimatfrågor.

Bygg- och miljönämnden har fem verksamhetsområden där fyra är myndighetsutövning. Myndighetsutövningens fyra delar är kopplat till olika lagstiftningar med plan- och bygglagen, miljöbalken, livsmedelslagen samt alkohol- och tobakslagstiftning.

2. Verksamhetsåret 2026

2.1 Viktiga händelser och beslut under året

Förändringar i plan- och bygglagen samt i plan- och byggförordningen påbörjades 2025 och fler ändringar kommer att ske under 2026. Detta innebär förändringar för vad som kräver bygglov respektive bygganmälan. I och med dessa förändringar kommer nämnden att få in färre antal bygglov och främst ansökningsärenden vilket resulterar i lägre intäkter. Det kräver dock lika stora arbetsinsatser som tidigare eftersom rådgivning och information har blivit en mycket större del av bygglovshandläggarnas arbete. I och med förändring av lagstiftning kan det komma att resultera i mer tillsynsärenden på byggsidan eftersom samma regler fortfarande gäller men byggherrar nu kan bygga utan att behöva söka lov hos bygg- och miljönämnden. Det gör att det lättare kan bli fel vid byggnation som sedan resulterar i tillsynsärenden.

Alkohol- och tobaksområdet är fortfarande relativt nytt för nämnden och även här kommer ändringar av lagstiftning att ske under 2026, t ex matkravet för alkoholtillstånd.

Med ett ansträngt ekonomiskt läge bland annat på grund av färre intäkter på byggsidan har förvaltningen under det första halvåret inte kunnat återbesätta tjänster som varit vakanta. Detta innebär en större arbetsbelastning på den befintliga av personalen. Förvaltningen saknar även resurser för att arbeta med bland annat förorenade områden.

2.3 Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

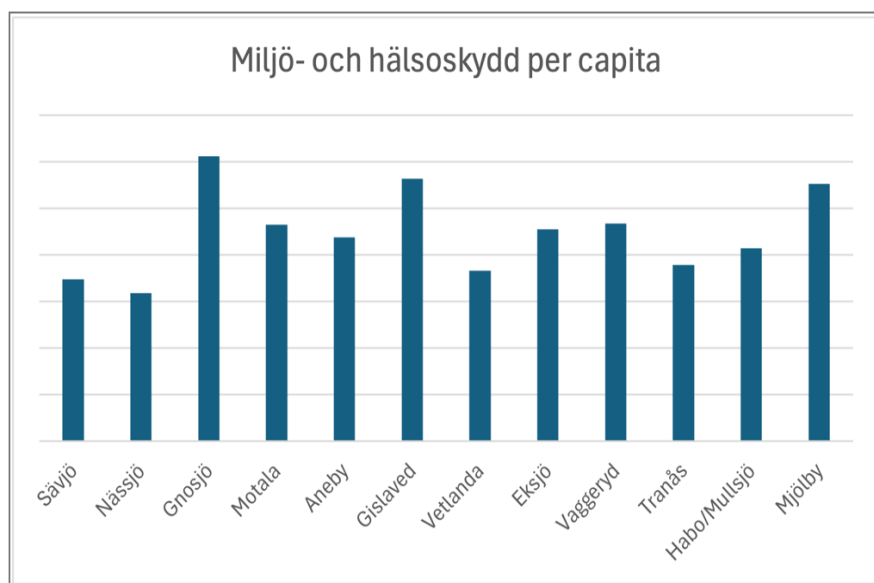
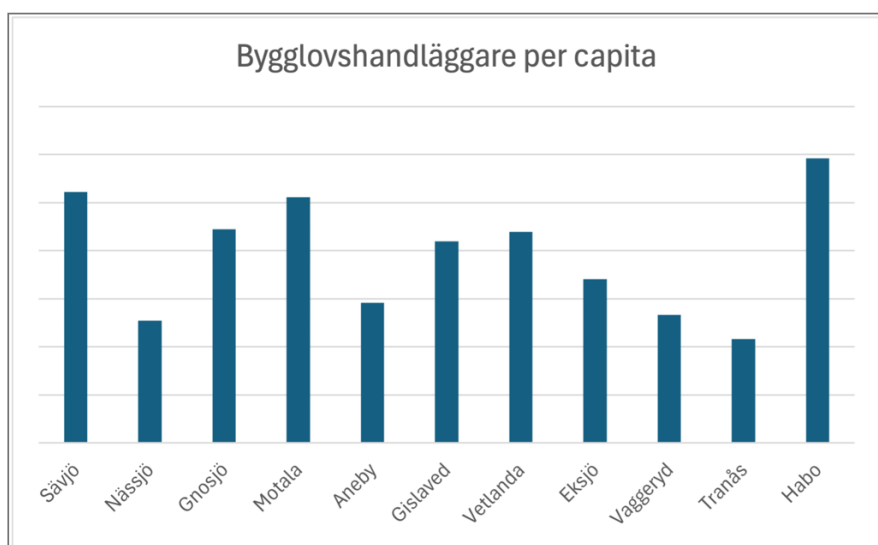
Nämndens utmaningar är bland annat lokalfrågan då det inte är en för verksamheten anpassad lokal. Detta påverkar arbetsmiljö i hög grad då man blir avbruten och störd i sitt arbete. Förvaltningen pratar mycket om effektivisering men ser nu att man inte kommer mycket längre i den frågan så länge lokalsituationen ser ut som den gör vilken tär mycket på personalen. Även utifrån påpekanden från Arbetsmiljöverkets inspektion under 2025 som påtalade risken för hot och våld vid tex besök och hur förvaltningens lokal inte är anpassad för detta.

Det är fortsatt lågkonjunktur vilket gör att förvaltningen inte får in bygglovsärenden i samma omfattning som man fått tidigare. Många kommuner har samma problematik vad gäller inkommande ärenden och budget för bygglov, Tranås är inget undantag. En del kommuner har kunnat flytta sin personal till andra delar av sin förvaltning men då Tranås har en relativt liten organisation finns inte den möjligheten. Andra kommuner har sedan flera år känt av lågkonjunkturen och därmed äskat extra medel för att klara denna period och för att kunna ha kvar sin personal.

Efter jämförelse med andra kommuners bygg- och miljöavdelningar kan man se att många kommuner har samma problematik med att få ihop budgeten. En del kommuner har äskat mer medel för att kunna behålla personal. En större del skattefinansierat medel behövs och är en förutsättning för att många kommuner ska klara sitt uppdrag inom myndighetsutövningen. Kommunerna har ett uppdrag att ha en bygg- och miljönämnd och jobba med myndighetsutövning.

Detta ger bygg- och miljönämnden ett svårt uppdrag, att med dessa förutsättningar som lägre intäkter men inte lägre arbetsbelastning, att ha en rättssäker handläggning och även att hålla de tider som ärenden ska hanteras inom. Nämnden måste hålla en viss bemanning för att klara myndighetsuppdraget men som på grund av lågkonjunktur och lagändring inte ger tillräckligt med inkommande ärenden och därmed en budget som är svår att efterleva. Ett inte optimalt läge där nämnden inte kan påverka detta och endast kan påverka sina utgifter som till största del är personalkostnader. Förvaltningen har under flera år klarat sin budget på grund av att inte återbesätta personal, vilket skapar en högre press på resterande personal.

Nedan jämförs hur många bygglovshandläggare och miljö- och hälsoskyddsinspektörer kommuner i vårt närområde har per capita. Det är tydligt att Tranås ligger lågt på byggsidan och en aning lägre även på miljösidan.

3. Mål, ekonomisk analys och övriga nyckeltal

3.1 Ekonomisk analys

3.1.1 Driftredovisning

Avdelning (tkr)	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse
Bygg- och miljönämnd	531	531	0
Byggenheten	2 179	2 425	-246
Energi- och klimatrådgivning	61	12	49
Miljö myndighetsutövning	2 663	2 329	334
Hälsa myndighetsutövning	825	993	-168
Livs myndighetsutövning	763	765	-2
Miljö- och hälsa ej myndighetsutövning	801	4	797
Alkohol- och tobakshandläggning	203	327	-124
Befarat underskott	-771	-131	-640
Totalt bygg- och miljönämnden	7 255	7 255	0

Inför 2026 var det befarade underskottet 771 000 kr. Detta på grund av fortsatt lågkonjunktur vilket påverkar antalet inkommande byggärenden och även storleken på projekten. Ytterligare påverkan är de ändringar som gjorts inom PBL-området som gör att ännu lägre intäkter kommer in till nämnden. Det framgår tydligt efter denna budgetuppföljning att intäkter för bygganmälan kommer vara betydligt lägre mot tidigare år på grund av de nya byggreglerna där mycket nu blivit lovbeFriat. Många kommuner har räknat med 30–40 procent lägre intäkter för bygganmälan medan vi i Tranås, efter uppföljningen, ser uppemot 50–55 procent lägre intäkter.

För att nå en budget i balans har en miljöinspektör inte tillsatts som avslutade sin anställning i februari, även den bygglovshandläggare som slutade sin anställning i april har förvaltningen väntat med att tillsätta. Detta tillsammans med några längre sjukskrivningar gör att bygg- och miljönämnden i dagsläget räknar med en budget i balans. Detta är dock väldigt osäkert då det förutsätter att de intäkter som finns medräknade i ovanstående tabell kommer in till nämnden. Resultatet skulle kunna bli ett underskott om nämnden inte får in den mängd ärenden som man räknat med baserat på något lägre intäkter mot tidigare år.

3.1.2 Åtgärder för att nå budget i balans

Nämnden har inte kunnat ersätta vakanta tjänster för att försöka nå en budget i balans. Frågan är hur länge nämnden kan överleva med en budget med dessa förutsättningar som endast är att inte rekrytera personal. Det kommer komma ett år där det inte finns vakanta tjänster och som tabeller ovan visar kan

nämnden inte dra ner mer på sin personal utan kommer att behöva mer skattefinansierade medel om Tranås kommun ska kunna upprätta hålla sitt uppdrag inom myndighetsutövningen.

3.1.3 Investeringsredovisning

Avdelning (tkr)	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse
Digital Agenda	150	150	0
Totalt Bygg- och miljönämnden	150	150	0

Bygg- och miljöförvaltningens investeringsbudget ska bidra till att utveckla det digitala arbetet. Förvaltningen kommer under 2026 påbörja detta arbete under hösten när förvaltningen rekryterat personal.

4. Medarbetare

Nämndens arbete med arbetsmiljöfrågor sker genom aktiviteter tillsammans med hjälp av hälsoinspiratör och hälsogrupper. Förvaltningen arbetar även med hälsosamtal och anonyma medarbetarenkäter för att få en skattning i hur man upplever arbetsmiljön.

Behovet av rekryteringar är ojämnt, vid tidigare rekryteringar har nämnden lyckats få tag på rätt kompetens men det har krävt flera omgångar av annonsering och omtag i rekryteringen.

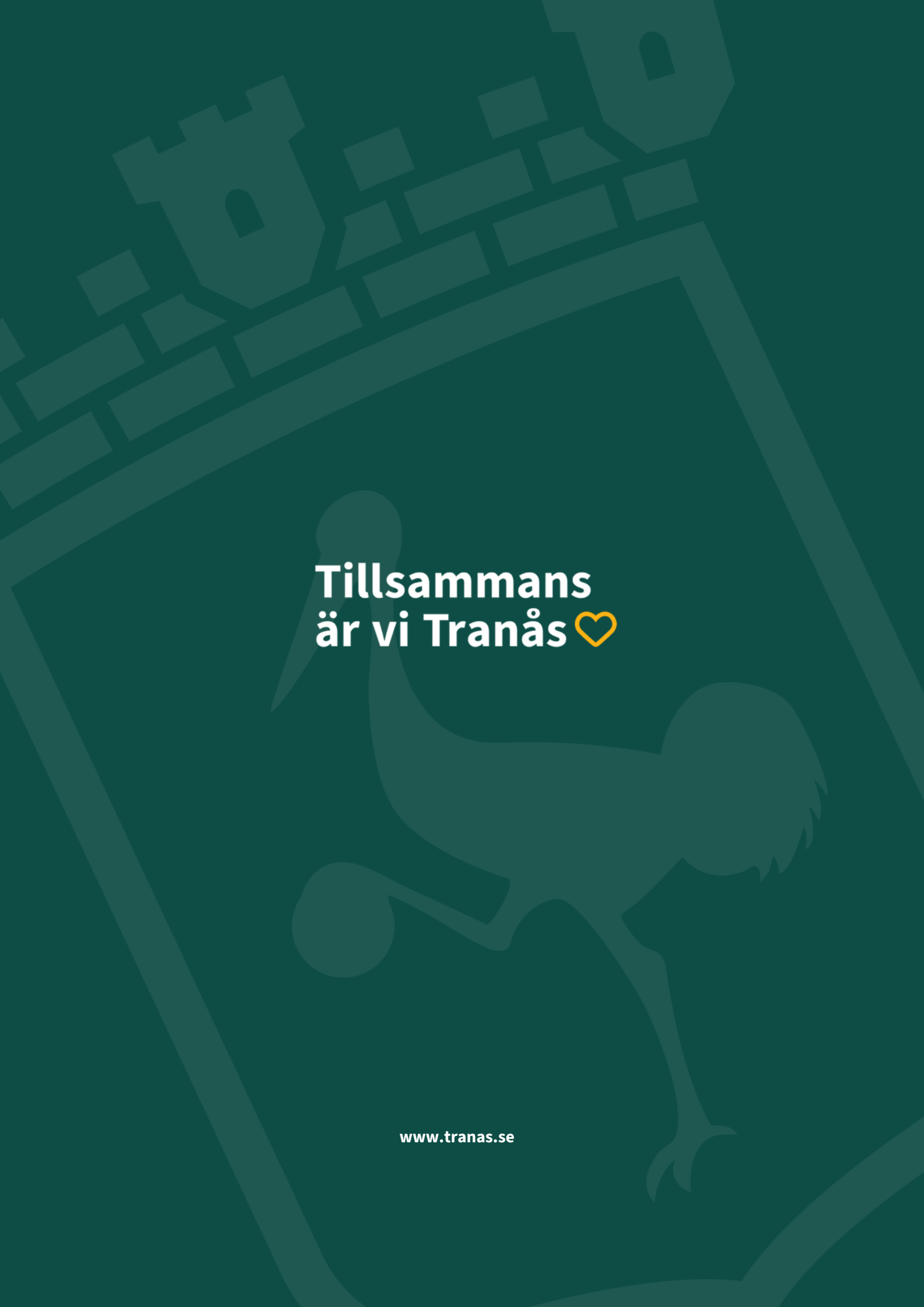
4.1 Analys av nyckeltal

Nyckeltal utfall 2026-05	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2025-05 (totalt)
Antal anställda (st)*	6	7	13	17
Andelen heltidsanställda (%)*	87,5%	100%	93,8%	94,1%
Sjukfrånvaro total (%)**	7,37%	6,41%	6,87%	9,87%
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	1,64%	3,2%	2,46%	3,19%
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	0%	0%	0%	0%
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**			95tkr	221tkr
Kostnad för övertid (tkr)**			1tkr	12tkr

*Per aktuell månad

**För perioden 2026-01-01 till och med aktuell månad

Förvaltningen har en liten personalgrupp på tretton personer som är jämt fördelat mellan kvinnor och män och med en låg sjukfrånvaro.

The background is a dark teal color. In the upper left, there is a stylized, light teal illustration of a computer keyboard. In the lower right, there is a large, light teal silhouette of a rooster, which is the coat of arms of Tranås. The text is centered in the middle of the image.

**Tillsammans
är vi Tranås ♥**

www.tranas.se